

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Exercitium Perfectionis, Et Virtutum Christianarum

In tres Partes distinctum

Rodríguez, Alonso

Coloniæ Agrippinæ, 1622

Cap. V. Silentium magni momenti medium esse ad discendum orare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40093

pus & spatium detur, vt discamus bene loqui: dat enim id perample, vt interim inspiciamus veteres Religiosos, qui hac in sciētia perdocti nouerūt loqui, vt conueniebat, vt ab ijs id discamus, & nobis imprimatur maturitas illa, qua ipsi loquuntur, & illa tranquillitas & pondus verborum, quo vsi sunt. Vt tiro intuetur, quo modo magister opus facit, vt ipse eodem modo id imitetur, & sic discit, & fit magister. Sic & nobis intuendi, qui hac in parte excellērūt, vt ab ipsis discamus. Intuere seniore fratrē, & alterū patrē, quam exactū loquēdi modū habet, quāta gratia expedit, & satis facit omnib. cū eo loquētib. & agētib. quantūuis valde occupatus sit, sic vt nihil illi aliud negotij videatur esse, q̄ vt tecū agat. Semper eū eodem vultu, eadē dispositione inuenies; nō vt tu es, qui multū occupatus respondes aspere & morose. Intuere alterū, quando quid ex obedientia iniungitur, q̄ bene respondet: Placet, lubens faciā, nec se excusat, nec querit, quis iubeat. Aliū intuere, quā quā potest dicere verbū tadiosum, nec fratrē molestia afficere, nec se recreādo, nec alias, nec ridendo, nec facetias, pferēdo, nec praesens, nec absens, cū omnibus & de omnib. cū respectu & honore loquitur, & te sic loqui discit. Attende aliū, cui dum verbū diceretur, quo poterat offendī, nō simili respōdit, quāta gratia dissimularit, quasi nō intellexisset, secū dum illud Prophetae: *Factus sum sicut homo non audiēs.* Quā nouerit & se & fratrē lucrifacere: & hinc discite te similiter in similibus habere. Ob hanc duo dicit S. Basilus multum prodesse longum silentium: Quippe cum taciturnitas simul & obliuionem ex diuersitudine pariat, & ad ea, quae recta sunt, discenda ortum suppeditet.

S. Ambros. & S. Hier. in illud Ecclesiasticae: *Tempus tacendi, & tempus loquendi* idem cōfirmant & dicunt hanc causam fuisse, ob quā Pythagoras vetustis. Philosophus, prima regula daret discipulis, vt quinquennium silerent, vt longo hoc silentio obliuiscerentur suum malum loquendi modum, & cum audientes discerēt, quid

esset loquendū, & sic in magistros euaderent. Ideoq; sic concludit S. Hieron. *Discamus itaq; & nos prius non loqui, vt postea ad loquendū os referem⁹. Sileamus certo tempore, vt praeceptorum eloquia pendeamus, nihil nobis videatur rectum esse, nisi quod discimus, vt post multum silentium de discipulis efficiamur magistri.*

Et licet Sancti incipientibus loquatur, tamen ad nos omnes dicta pertinent. Vel enim es senior, vel nouitius, vel in linguae custodia te vis habere vt nouitium, vel vt seniore & prouectum: elige quod vis: si nouitius es, vel te vt nouitium habere vis, prima regula debet esse silentium, donec noris bene loqui, vt dictū est. Si senior es, vel te vis vt seniore haberi, exemplum & speculū esse debes, quod nouitius inueniri debet, & a quo discēdum incipienti. Pluris facio, te vt seniore quam nouitium haberi, magis enim obligat seniore esse, ideo nouitius fuisti, tantoque tempore siluisti, vt loqui disceres. Et nunc fas erit, vt scias loqui post tantū tempus, sin nunquam fuisti nouitius, nec loqui didicisti, debes te in hoc nouitium facere, vt sic discas cōuenienter loqui, dū & sicut decet.

CAPVT V.

Silentium magni momenti medium esse ad discendum orare.

Non solum silētium medium est, quo discunt homines loqui, verum etiam multum prodest, & necessarium, vt discat loqui & cum Deo agere. Hoc D. Hieron. affirmat, hancq; rationem fuisse dicit, ob quam S. Patres tantū silentium fecerunt. Ex hoc enim in eremo sancti Patres edocti summa cum diligentia obseruant sancta silentia, tanquam sanctae contemplationis causam. Et S. Diadocus agens de silentio dicit: Praeclara ergo res est silentium, nihilq; aliud, quam mater sapientissimorum cogitatum. Si ergo spiritualis esse vis, & homo aptus ad orandum; si cum Deo agere & conuersari, custodi silentiū. Si bonas semper cogitationes habere, & inspirationes diuinas audire vis,

Docet orare.

Hieron. in reg. monachor. c. 22.

D. Diadoc. l. de perf. spirit. c. 70. in Bibliothec. SS. Patr. tom. 3.

serua silentium & collectionē. Sicut n. aliqui surdi sunt, quia impedimētum in auditu organo habent, alij vero ob magnū murmur & tinnitū non audiūt; sic et strepitus & murmur verborū & mundi negotiorum impedit, & nos surdos reddit, ad diuinas inspirationes audiēdas, & curanda nobis necessaria. Vult Deus solitudinem, vt cū anima agat: *Ducā eam, in solitudine, & loquar ad cor eius*, dicit Oseas Propheta: ibi consolationes & deliciae erunt. *Ecce ego lactabo eam*. Vt indicet fauorem & gratiā, quam impertit animē, dum se colligit. Docet S. Bernar. Deus spiritus est, & non corpus, & ideo spirituale & non corporalem solitudinem petit. Et S. Gregor. dicit: *Quid prodest solitudo corporis, si solitudo deserit cordis?* Quod Deus requirit, est, vt intus in corde facias habitationem & cellā, vt tibi cū Deo agas, & vt diuina Maieestas delectetur tecum agere & cōuersari. Et sic faciens, dicere poteris cum Propheta: *Ecce elongaui fugiens, & mansi in solitudine*. Nec ad id opus est, vt Anachoretas fias, & fugias commercium & confortium proximorum. Sin semper vis esse deuotus, dispositus & paratus, ad facile te dandū orationi, serua silentium. Optime dicit S. Diadoc. Dum balnei ostiū sapius aperitur, facile illac exit calor; sic et dum quis saepe loquitur, per os egreditur calor deuotionis; statim cor diffunditur, & à bonis cogitationibus deseritur. Facile videre est, quā facile euanescat succus deuotionis, simulatq; aperitur os ad multiloquium; cor enim per os euaporatur. Si vero multo tēpore te occupari vis, & multa seponere, & seruare ad orationi incumbendum; serua silentium, & videbis tibi tempus superesse, vt cum Deo & tecum agas. Quam recte dixit Sanctus quidam; Si te subtraheres superfluis sermonibus, & otiosis circuitionibus, nec non & nouitatibus & rumoribus audiendis, sufficiens & aptum pro bonis meditationibus institendis. Sin amicus colloquies, & per sensus diffunderis, noli mirari, si semper tempus tibi desit ad exercitia ordinaria. Vt legitur de filiis Israel, qui, quia

ibant dispersi per Ægyptum, vt paleas quarterent, non poterant perficere opera ordinaria, ideoque puniebantur. Aliud punctū principale hic obseruandum, quod vt silentium causa est cōtemplationis, sic & oratio, cōtemplatio & cōuersatio cum Deo causa est silentij. Dicebat Moyles Deo: *Ex quo locutus es ad seruum tuum, impeditior & tardior lingua sum*. Et Propheta Ieremias incipiens cum Deo loqui, dicit se infantem factū, & loqui nescire. Aduertit hic S. Gregor. homines spirituales, & qui cum Deo agunt & cōuersationē habent, statim mutos fieri in rebus mundanis, & fastidire de illis loqui & agere, non enim audire, nec de alio agere velle, quā de eo, quod amant, & in corde habent, & omnia alia illis tardo & fastidio esse. *Valde enim insolens & intolerabile estimant, quod illud non sonat, quod intus amant*. Idq; hic re ipsa experimus, & vt id aduertat, quādo Deus aliqua te gratia in oratione dignatur, & ex ea cum deuotione venis, nulla tibi est cupiditas cum aliquo loquendi, nec oculos circumferre, nec noua audire, sed tibi videntur os & sensus quasi sera conclusi. Quid huius causa est? nulla alia, nisi quod intus desiderio afficeris querendi exteriōres delectationes & cōsolationes: & contra, dum quis distractus & foras effusus est, intus nihil habet cōuersationis & recreationis. Hinc ille Sanctus ait: *Quid causa est, nos tam lubenter loqui & disferere cum alijs, videntes, quam raro sine conscientia damno ad silentium recedatur?* Dicit, hanc esse causam, quod per colloquia cōsolationem à nobis in mundo experamus, & cor multis cogitationibus aggrauatum leuari, & recreemur loquentes & cogitantes quæ amamus, vel quæ nobis contraria sunt. Vivere sine delectatione & recreatione aliqua nō possumus, & quia intus cum Deo id non habemus, in exterioribus querimus. Hæc ratio est, quod in Religione tanti faciamus & tam reprehendimus hos & similes defectus exteriorēs, quamuis ex se minuta videntur,

Solitaria corde Deus gaudeat.

Bern. ser. 40. in Cant. Greg. lib. 30. mor c. 12.

Psal. 54. 8.

D. Diadoc ubi supra.

Multiloquio extinguitur spiritus.

Th. de Kemp.

Exod. 5. 12.

vt sunt, rumpere silentium, tempus consumere, & similia; quæ signa exigui profectus sunt, & virtutis interioris. Hoc ipso ostendit quis, quod cum spiritu non agat, nec cœpit cum Deo recreari, & cum se solo in cello. Dum arca hæc feram non habet, facile aduertere est, ibi thesaurum repositum non esse, nec quid pretiosum seruari. Dum nux auellana leuis est, & pondus nõ habet, signum est vacuum esse, & nihil substantia continere. Hoc his in rebus maxime attendendum, & ideo tanti facimus.

CAPVT VI.

Silentium singulare medium esse, ve quis proficiat, & ad perfectionem perueniat.

Dicit quidam spiritualis & doctus Pater, quid bene notandum de silentio, quod eius pondus exacte declarat, & quamuis id hyperbolice & ex abundanti cuiquam dictum videatur, tamen veritas ipsa & nuda est & re ipsa comprobata. Dicebat, ad totam domũ, imo Religionem reformãdam nihil aliud requiri, quam vt reformetur silentium, si silētium in domo sit, iam illa pro reformata habebitur. Non videtur maiore silentio laus tribui posse, hæc enim omnes alix continentur. Ratio huius est, quod vigente in domo silentio, quisq; negotiũ suum curat, ob quod religionem intrauit, quod est 'pirituali profectu studere. Exulante vero silentio, statim videre est briri querelas, discursus, murmurationes, priuatas amicitias, quæ his conuersationibus & familiaritatibus alantur: tunc tempus inutiliter consumitur, & causa alijs cõsumendi præbetur, & multa inconuenientia, hinc orientia. Id eog; videmus, dum in monasterio silentium non est nõ videtur religiosa domus, sed secularis: & contra, dum silentiũ est, religiosa domus videtur, & paradus, & quicunq; portam intrat, statim sentit omnia sanctitatem olere, solitudo & silentium spiritum leuant, & ad deuotionem intrantes excitant: Vere Dominus est in lo-

co isto. Non est hic aliud, nisi domus Dei, & porta cæli. Idem dico de vnoquoq; in particulari si se reformet in silentio, cum ego reformatum duco. Id vsu discimus, dum enim multũ loquimur, in examine reperimus nos multorum reos. Vbi verba sunt plurima, ibi frequenter egestas, miseria & planctus. Dum vero bene silētium custodiimus, vix inuenire est, quod examine- tur. Qui custodit os suum, custodit animam suam: dicit Sapiens. Imo Saulus vir grauis & doctus inter Lacedæmonios rogatus, cur Lycurgus tam paucas leges Lacedæmonijs dedisset, responderet, ijs qui parum loquuntur, vt Lacedæmonij, vix legibus opus esse. Sic vt silentiũ particulari & toti domui, imo toti religioni reformãde sufficiat. Hæc eog; causa est, quod veteres Sancti tanti silentiũ faciebant & exercebant, & inter leges suas silentiũ, tanquã præcipuam religionis fundamentum ponebãt. Hincq; dicit Dionys. Carthus. S. Apostolum Iacobum dixisse: Qui non peccat in lingua sua, vir est pfectus & si quis purat, se religiosum esse, nõ refranans linguam suam, fallitur, & huius vana est religio.

Silentij religio si cura ad multa proficiat.

Iacob. 5. 26.

Consideret ergo hic quisq; q̃ parũ sit, quod petitur, vt pfectus sit, & q̃ facile ad id consequendum mediũ detur. Si multũ in virtute proficere vis, & ad perfectionẽ peringere, serua silentium, & hoc ipso (teste Ap. Iacobo) cõsequeris. Si homo spiritualis & ad orationẽ aptus esse videtur Sancti hoc vnicũ esse mediũ id paradũ. Et cõtra, si silentiũ tibi non est care, nunq̃ orationi aptus eris, nunquã ad pfectionẽ venies, nec spiritualis eris. Dic mihi an vnq̃ loquacẽ & garrulũ videris contemplatiũ & spirituale? nec quidẽ profecisse vidisti: Nunquã vir verbosus iustificabitur: dicit S. Iob. In quæ verba dicit S. Greg. certũ esse loquacem nunquam iustificandum, nec multũ profecturũ. Ad quod probandũ aliat legat multas Scripturæ autoritates, & inter alias illã Prophetæ: Vir linguosus nõ dirigitur in terra, non progredietur, non crescet, & subiacebit maledictioni illi Iacob: Effusus es sicut aqua, non crescas, cor effudisti vt aquam per os & sensus, petisti

Silentium est medium perfectionis.

Iob. 11. 2. Greg. hb 20. mor. 2.

Psal. 139. 12.